

KOMENTÁŘ

28. 6. 2024

Demografický vývoj v Jihomoravském kraji v 1. čtvrtletí 2024

Počet obyvatel Jihomoravského kraje se za první tři měsíce roku 2024 snížil o 4 721 osob, a to zásluhou jak přirozeného úbytku, tak záporného salda migrace. Oproti stejnému období minulého roku poklesl počet zemřelých, ale i živě narozených. Počet přistěhovalých se snížil, zatímco počet vystěhovalých výrazně vzrostl – zejména v důsledku neprodloužení platnosti dočasné ochrany koncem března. Počet sňatků klesl.

Podle předběžných statistických výsledků žilo na území Jihomoravského kraje k 31. březnu 2024 celkem 1 222 028 obyvatel, za 3 měsíce se jejich počet snížil o 4 721 osob. Za tímto poklesem je nejen již tradiční přirozený úbytek obyvatel, ale také poměrně výrazné záporné migrační saldo. Z Jihomoravského kraje se vystěhovalo o 3 874 osob více, než se do kraje přistěhovalo. Zemřelo o 847 osob více, než se v kraji živě narodilo. Pokles počtu obyvatel byl zaznamenán bez výjimky ve všech krajích. Počet obyvatel ČR se tak snížil o 41,0 tis., a to opět zejména zásluhou stěhování. Zásadní díl v položce vystěhovalých představují osoby, kterým na konci března skončila platnost dočasné ochrany a nepožádaly si o její prodloužení

Tab. 1 Počet obyvatel v Jihomoravském kraji a jeho okresech v 1. čtvrtletí 2024

(předběžné údaje)

	Stav k 1. lednu 2024			Stav k 31. březnu 2024			Rozdíl (přírůstek / úbytek obyvatel od počátku roku)		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Jihomoravský kraj	1 226 749	600 541	626 208	1 222 028	599 243	622 785	-4 721	-1 298	-3 423
v tom okresy:									
Blansko	111 025	54 562	56 463	110 705	54 444	56 261	-320	-118	-202
Brno-město	400 566	194 046	206 520	398 645	193 507	205 138	-1 921	-539	-1 382
Brno-venkov	233 529	115 010	118 519	232 911	114 893	118 018	-618	-117	-501
Břeclav	118 828	57 936	60 892	117 929	57 717	60 212	-899	-219	-680
Hodonín	151 614	74 777	76 837	151 099	74 603	76 496	-515	-174	-341
Vyškov	95 077	46 979	48 098	95 004	46 976	48 028	-73	-3	-70
Znojmo	116 110	57 231	58 879	115 735	57 103	58 632	-375	-128	-247

V Jihomoravském kraji se počet obyvatel snížil ve všech okresech, nejvíce v Brně-městě (o 1 921 osob). Ve všech okresech kraje byl vykázán přirozený i migrační úbytek obyvatel.

Podle dosud dostupných údajů se v Jihomoravském kraji za 3 měsíce roku 2024 živě narodilo 2 352 dětí, což bylo ve srovnání s 1. čtvrtletím roku 2023 o 262 dětí méně. Mezi narozenými dětmi zpravidla převažují chlapci (v 1. čtvrtletí 1 193 chlapců a 1 159 děvčat). V okrese Znojmo ale chlapci tvořili jen 47,3 % ze živě narozených dětí, naproti tomu v okrese Hodonín chlapci tvořili 52,4 % narozených dětí. Mimo manželství se v 1. čtvrtletí roku 2024 narodilo 960 dětí (proti loňsku o 236 dětí méně), tedy 40,8 % z živě narozených (v rámci ČR to bylo 47,8 %). Mezi

KOMENTÁŘ

Jihomoravskými okresy byl nejvyšší podíl narozených mimo manželství zaznamenán v okrese Znojmo (51,8 %).

Podle předběžných výsledků v Jihomoravském kraji v 1. čtvrtletí roku 2024 **zemřelo 3 199 osob** (1 632 mužů a 1 567 žen), což bylo o 191 osob méně než ve stejném období předcházejícího roku, tedy období, které bylo ovlivněno doznívající nepříznivou epidemickou situací. Nejvyšší hrubá míra úmrtnosti v letošních prvních 3 měsících byla v okrese Hodonín, kde na 1 000 obyvatel připadlo 2,78 zemřelých. Ve struktuře zemřelých podle věku byla v kraji nejpočetnější skupina zemřelých ve věku 80 až 89 let (32,0 % zemřelých) a ve věku 70 až 79 let (27,5 %). Mezi zemřelými byly i 2 děti ve věku do jednoho roku.

Do Jihomoravského kraje se v průběhu prvních 3 měsíců roku 2024 **přistěhovalo 6 428 osob**, tedy o 733 osob méně než ve srovnatelném období předcházejícího roku. Ve srovnání s tímto prvním čtvrtletím roku 2022, kdy k nám dorazila migrační vlna z Ukrajiny, to sice znamená téměř dvoutřetinový pokles, nicméně oproti předchozím letům zůstává počet přistěhovalých stále přibližně dvojnásobný. Z ostatních krajů ČR se přistěhovalo 2 770 osob (43,1 % přistěhovalých), ze zahraničí 3 658 osob (56,9 % přistěhovalých). Naprostá většina přistěhovalých z ciziny mířila do Brna (2 199 osob čili 60,1 % krajského celku).

Ve stejném období se z kraje **vystěhovalo 10 302 osob** (o 6 253 osob více než v prvním čtvrtletí roku 2023 – jak již bylo zmíněno, za tímto nárůstem jsou především osoby, kterým na konci března skončila platnost dočasné ochrany a nepožádaly si o její prodloužení). Do ostatních krajů ČR se vystěhovalo 2 746 osob (26,7 % vystěhovalých) a 7 556 osob se odstěhovalo do zahraničí (73,3 % vystěhovalých).

Saldo vnitřního stěhování bylo kladné - z jiných krajů se přistěhovalo o 24 osob více, než se do jiných krajů ČR vystěhovalo. **Saldo zahraničního stěhování bylo záporné** (počet vystěhovalých do ciziny převýšil počet z ciziny přistěhovalých o 3 898 osob), počet obyvatel v kraji se tak stěhování snížil o 3 874 osob.

Tab. 2 Pohyb obyvatelstva v Jihomoravském kraji v 1. čtvrtletí

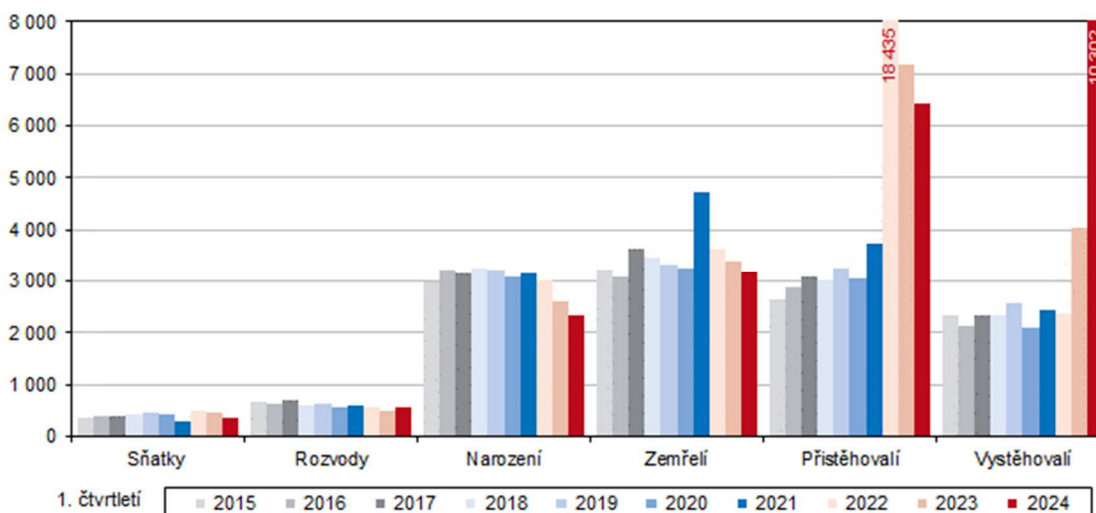
(za rok 2024 předběžné údaje)

	1. čtvrtletí roku										Rozdíl 2024- 2023
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	
Sňatky	371	392	384	436	458	418	308	491	464	371	-93
Rozvody	675	641	701	609	633	573	610	558	490	556	66
z toho s dětmi	390	352	.	342	397	314	389	.	.	319	x
Živě narození	2 982	3 228	3 158	3 249	3 209	3 075	3 162	3 007	2 614	2 352	-262
z toho mimo manželství	1 278	1 366	1 362	1 500	1 310	1 346	1 379	1 352	1 196	960	-236
Zemřelí	3 233	3 086	3 624	3 475	3 327	3 260	4 727	3 644	3 390	3 199	-191
Přirozený přírůstek	-251	142	-466	-226	-118	-185	-1 565	-637	-776	-847	x
Přistěhovalí	2 638	2 882	3 099	3 020	3 272	3 064	3 736	18 435	7 161	6 428	-733
z toho z ciziny	1 112	1 195	1 293	1 328	1 490	1 613	1 984	16 634	4 160	3 658	-502
Vystěhovalí	2 343	2 133	2 340	2 339	2 564	2 096	2 450	2 370	4 049	10 302	6 253
z toho do ciziny	754	480	655	756	864	633	708	555	697	7 556	6 859
Přírůstek stěhováním	295	749	759	681	708	968	1 286	16 065	3 112	-3 874	x
Celkový přírůstek	44	891	293	455	590	783	-279	15 428	2 336	-4 721	x

KOMENTÁŘ

V průběhu prvního čtvrtletí roku 2024 bylo podle předběžných údajů **uzavřeno 371 manželství**, což bylo o 93 méně než ve stejném období předcházejícího roku. Jen mírně přes polovinu sňatků (51,5 %) uzavírali oba snoubenci svobodní.

Graf 1 Pohyb obyvatelstva v Jihomoravském kraji v 1. čtvrtletí

Poznámky:

Veškeré údaje se týkají občanů České republiky a cizinců s trvalým pobytem v České republice, občanů třetích zemí s přechodným pobytem na území České republiky na základě dlouhodobého víza (nad 90 dnů) nebo povolení k dlouhodobému pobytu, občanů zemí EU, Norska, Švýcarska, Islandu, Lichtenštejnska a jejich rodinných příslušníků s hlášeným přechodným pobytem na území České republiky a cizinců s platným azylem v České republice. Od roku 2022 jsou do obyvatelstva zahrnovány osoby s udělenou dočasnou ochranou v České republice s obvyklým pobytem v ČR. Údaje zohledňují rovněž události (sňatky, narození a úmrtí) českých občanů s trvalým pobytem na území ČR, které nastaly v cizině a byly zaregistrovány zvláštní matrikou v Brně.

Veškeré údaje za rok 2024 jsou předběžné.

Kontakt:

Mgr. Tomáš Svozil
Krajská správa ČSÚ v Brně
T: 542 528 172
E: tomas.svozil@csu.gov.cz